

בכל דור כו' (ע"ד פסחים קטז:). משכא דחויא (כ"נ הגוף כנ"ל פל"א). וכמש"ל (פמ"ו). כמ"ש (ברא' יב' ט'). כמ"ש בזה"ק (ח"ב קמ:). ע"פ (שמות כה' ב'). וז"ש (נוסח התפלה דיו"ט). כי באור (נוסח שמו"ע).

פרק מז והנה בכל דור ודור וכל יום ויום חייב אדם לראות עצמו כאילו הוא יצא היום ממצרים. והיא יציאת נפש האלהית ממאסר הגוף משכא דחויא ליכלל ביחוד אור א"ם ב"ה ע"י עסק התורה והמצות בכלל ובפרט בקבלת מלכות שמים בק"ש שבה מקבל וממשיך עליו יחודו ית' בפירוש באמרו ה' אלהינו ה' אחד. וכמש"ל כי אלהינו הוא כמו אלהי אברהם וכו' לפי שהיה בטל ונכלל ביחוד אור א"ם ב"ה רק שאברהם זכה לזה במעשיו והילוכו בקודש ממדרגה למדרגה. כמ"ש ויסע אברם הלך ונסוע וגו': אבל אנחנו ירושה ומתנה היא לנו שנתן לנו את תורתו והלביש בה רצונו וחכמתו ית' המיוחדים סז במהותו ועצמותו ית' בתכלית היחוד והרי זה כאלו נתן לנו את עצמו כביכול. כמ"ש בזה"ק ע"פ ויקחו לי תרומה [דלי כלומר אותי והל"ל ותרומה אלא משום דכולא חד ע"ש היטב]: וז"ש ותתן לנו ה' אלהינו באהבה כו' כי באור פניך נתת לנו ה' אלהינו כו' ולזה אין מונע לנו מדביקות הנפש ביחודו ואורו ית' אלא הרצון

מ"מ, הגהות והערות קצרות – עם פענוחים
בכל דור כו': ע"ד פסחים קטז, ב («בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממצרים»)¹.
משכא דחויא: כן נקרא הגוף, כנ"ל פל"א.
וכמש"ל: פמ"ו.
כמ"ש: בראשית יב' ט'.
כמ"ש בזה"ק: ח"ב קמ, ב.
ע"פ: שמות כה' ב'.
וז"ש: נוסח התפלה דיו"ט.
כי באור: נוסח שמו"ע.

(1 וראה גם „לקוטי פירושים" כאן.)

והנה בכל דור ודור וכו': בא לתרץ איך תובעים עתה אהבה כמים הפנים לפנים בעת שהאהבה שלמעלה הראו באלפי שנים קודם בעת יצי"מ ומ"ת, ועל זה בא לומר שלא לבד מצד זכירת הקירוב ביצי"מ ומ"ת שירד הקב"ה בעצמו, תובעים שיכול וצריך כל אחד לעורר האהבה כמים הפנים לפנים, אלא עוד זאת, שעתה בכל יום יש יצי"מ דוגמת הקירוב שביצי"מ ומ"ת.

(לקוטי ביאורים בספר התניא ע' רפח)

בכל דור ודור וכל יום ויום כו': כנראה כוונתו שזוהי כוונת המשנה (שהרי: א) אין מקור

אחר, (ב) מתחיל בלשון המשנה). ואולי אפ"ל דמפרש דהמשנה דפסחים משלימה המשנה דספ"ק דברכות שצ"ל סיפור יצי"מ בכל יום – שצ"ל באופן כאילו הוא יצא ממצרים. ועפ"ז יתורץ ג"כ דמביאים כו"כ נפק"מ בין הסיפור בפסח להסיפור בכל השנה¹, ולא קאמר דרק בפסח צ"ל כאילו הוא יצא.

(אגרות קודש זכ"ה ע' קכט)

כל יום ויום . . . כאילו הוא יצא היום ממצרים: כי כל מדריגה היא בחי' מצרים (מלשון מצרים וגבולים)² לגבי מדריגה שלמעלה ממנה³.

(לקוטי חז"י ע' 130)

כאילו נתן לנו את עצמו כביכול: וכהפי' הידועי' במרו"ל⁵ „אנכי נוטריקון אנא נפשי כתבית היבית".

(לקוטי חז"י ע' 162 הערה 22. חז"י ע' 35 הערה 75)

(1 ראה הגדה של פסח עם לקוטי טעמים ומנהגים ע' טו. (2 תו"א עד, ג. ועוד. (3 ראה ג"כ לקו"ש ח"ב ע' 348 ואילך. (4 לקו"ת שלח מח, סע"ד. אור"ת יתרו ע' תתקא"ב. משפטים (כרך ח) ע' ג'מד. ובכ"מ. (5 שבת קה, א (כגירסת הע"י).

לְקוּמֵי אִמְרִים

שׂאם אִין האדם רוצה כלל ח"ו לדבקה בו כו'. אבל מיד שרוצה ומקבל וממשיך עליו אלהותו ית' ואומר ה' אלהינו ה' אחד הרי ממילא נכללת נפשו ביחודו ית' דרוח אייתי רוח ואמשיך רוח והיא בחי' יציאת מצרים ולכן תקנו פ' יציאת מצרים בשעת ק"ש דווקא. אף שהיא מצוה בפני עצמה ולא ממצות ק"ש כדאיתא בגמרא ופוסקים אלא מפני שהן דבר אחד ממש. וכן בסוף פ' יציאת מצרים מסיים ג"כ אני ה' אלהיכם והיינו גם כן כמש"ל:

ואומר (עיקר ק"ש שהיא קעומ"ש). דרוח אייתי רוא"ר (ל' זח"ב קסב: „רוח אמשיך רוח ואייתי רוח". וביאורו: תו"א מבג. אבל כמש"כ נמצא תו"א כטג לחד לקו"ת היבב. וכבר העיר ע"ז אוה"ת רפו'). ולכן (עייג"כ לקו"ת במד' מח'

ב'). תקנו (ברכות יב' ושם. כא. לחפש מפני מה לא נחשבה במספר מ"ע). בגמרא () . (פוסקים) . (כמש"ל (פמ"ו ונזכר בר"פ).

מ"מ, הגהות והערות קצרות – עם פענוחים

תקנו: ברכות יב, א ושם. כא, א⁴. – לחפש מפני מה לא נחשבה זכירת יצי"מ בכל יום במספר מצות עשה⁵.
בגמרא:
ופוסקים:
כמש"ל: פמ"ו, ונזכר בריש פרקין.

להזכיר יצי"מ כמ"ש למען תזכור את יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חיך, והוא מצוה בפ"ע. ובסוף הביאור (מט, ב): „ולכן קבעו פסוק זה בק"ש . . דיצ"מ שייך לק"ש, כי יצ"מ זהו לצאת מהמצרים וגבולים וכו'". (4) ושם: „וקורין . . שמע והי' אם שמוע ויאמר" (יב, א). „פרשת יציאת מפני מה קבעוה (בק"ש) . . מפני שיש בה . . יציאת מצרים" (שם, ב). „יצי"מ הא אדכר ל' בקריאת שמע . . קריאת שמע עדיפא דאית בה תרת"י" (יציאת מצרים ומלכות שמים) (כא, א ובפרש"י). (5) ראה אנציק' תלמודית ערך זכירת יצי"מ (ע' רב).

ואומר: עיקר ק"ש שהיא קבלת עול מלכות שמים.
דרוח אייתי רוח ואמשיך רוח: לשון זח"ב קסב: „רוח אמשיך רוח ואייתי רוח". וביאורו: תו"א מב, ג². אבל כמו שכתב כאן נמצא בתו"א כט, ג. לח, ד. לקו"ת ה' (שה"ש) יב, ב. וכבר העיר על זה באוה"ת חנוכה רפו, א.
ולכן: עיין ג"כ לקו"ת במדבר מח' ב³.

(2) ושם: „רוח היינו בחינת אויר הנ"ל, ומתחלה אמשיך מקור בחי' אותיות, ואח"כ אייתי וממשיך המשכת אור א"ס ב"ה בחכמה ראשית גילוי האותיות כו'" (ראה אוה"ת הנסמן בפנים: „אמשיך רוח היינו בחי' אויר שהוא בחי' כתר, ואייתי רוח להמשיך בחי' זו בחכ' הנק' ג"כ רוח"). (3) ושם: „מה ענין פסוק זה (אני ה' אלתיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים כו') לק"ש, שהרי אמירת פסוק זה הוא משום הזכרת יצי"מ, שמ"ע